

КОЛОКВИЈУМ ИЗ ОСНОВА ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ 2

11. јун 2023.

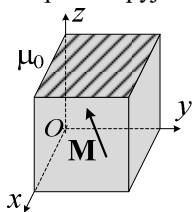
Напомене: Колоквијум траје 150 минута. Није дозвољено напуштање сале 90 минута од почетка колоквијума. Писати искључиво хемијском оловком. Дозвољена је употреба само овога папира и вежбанке, који се морају заједно предати. Вежбанку ставити у овај папир. Питања радити искључиво на овоме папиру, а задатке искључиво у вежбанци. Коначне одговоре на питања и тражена извођења уписати у одговарајуће кућице, учртати у дијаграме или заокружити понуђене одговоре. Одговори без извођења се неће признати. Питања и задаци ће бити прегледани само уколико се налазе на одговарајућим местима. Свако питање носи по 5 поена, а задатак по 20 поена. Употреба калкулатора није дозвољена.

Попунити податке о кандидату у следећој табелици. Исте податке написати и на омоту вежбанке.

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ					Укупно поена	
Група са предавања	Индекс година/број	Презиме и име				
П1 П2 П3	/					
ПИТАЊА				ЗАДАЦИ		
1	2	3	4	1	2	

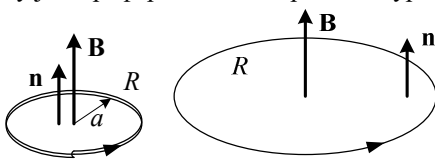
ПИТАЊА

1. На слици је приказан стални магнет облика коцке. Магнет је хомогено намагнетисан, вектор магнетизације је $\mathbf{M} = M_0(-\mathbf{i}_x - \mathbf{i}_y + \mathbf{i}_z)$, а околна средина је вакуум. Одредити изразе за (а) запреминске Амперове струје и (б) површинске Амперове струје по горњој (шрафираној) површи овог магнета.

(а)
(б)

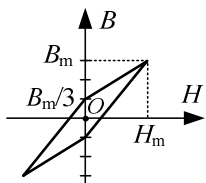
2. Равна галвански затворена контура, укупне отпорности R , састоји се од два кружна блиско постављена завојка полупречника a , као што је приказано на слици 2а. У контури нема струје, а контура мирује у сталном хомогеном магнетском пољу индукције $\mathbf{B}$, при чему је вектор $\mathbf{B}$ управан на раван контуре. Након тога контура се развије тако да буде облика кружнице чија раван остаје управна на вектор $\mathbf{B}$, као што је приказано на слици 2б. У односу на референтни смер са слике, одредити израз за количину наелектрисања протеклу кроз контуру од тренутка развијања контуре до успостављања стационарног стања. Орт $\mathbf{n}$ управан је на равну површ ослођену на контуру, а референтни смер повезан му је са референтним смером контуре по правилу десне завојнице.

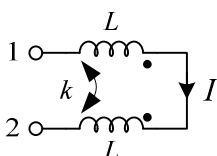
Слика 2а.

Слика 2б.

3. На танко торусно језгро, средњег обима l и површине попречног пресека S , равномерно и густо је намотано N завојака танке жице. У завојцима постоји простопериодична струја амплитуде I_m и учестаности f . Циклус хистерезиса материјала од кога је начињено језгро може се апроксимирати паралелограмом, приказаним на слици, где је $B_m / H_m = \mu$ константа независна од амплитуде поља. Одредити израз за средњу снагу губитака услед хистерезиса у језгру.

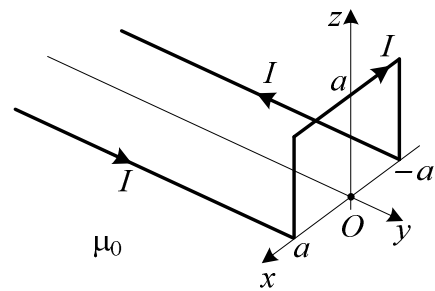
4. У делу кола сталне струје са слике, познато је $I = 1\text{ A}$ и $L = 4\text{ mH}$. Израчунати коефицијент спреге k , ако је укупна магнетска енергија калемова $W_m = 1\text{ mJ}$.

ЗАДАЦИ

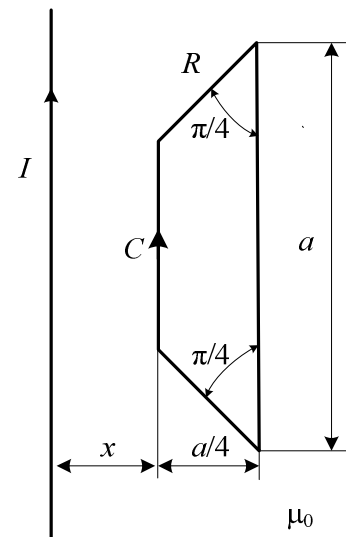
1. (Задатак се ради полазећи од **прве** стране вежбанке.)

На слици је приказан део жичане контуре који се састоји од три праволинијска сегмента коначне дужине и две полуправе. Праволинијски сегменти леже у равни Oxz . Контура се налази у вакууму, а у њој постоји стална струја I . Одредити израз за вектор магнетске индукције у координатном почетку (у тачки O).

2. (Задатак се ради полазећи од **последње** стране вежбанке.)

Веома дугачак прав проводник са сталном струјом I и жичана контура у облику једнакокраког трапеза леже у истој равни, као на слици. Основице трапеза су паралелне дугачком проводнику. Дужа основица трапеза је a , висина је $a/4$, док су углови на основици $\pi/4$. Отпорност жичане контуре је R . Ако је у првом стационарном стању $x = a/4$, а у другом стационарном стању $x = a/2$, одредити протекло наелектрисање кроз контуру у односу на референтни смер означен на слици. Средина је вакуум.

ОДГОВОРИ НА ПИТАЊА И РЕШЕЊА ЗАДАТАКА СА КОЛОКВИЈУМА ИЗ ОСНОВА ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ 2, ОДРЖАНОГ 11. ЈУНА 2023. ГОДИНЕ

ПИТАЊА

1. (a) $\mathbf{J}_A = 0$. (б) $\mathbf{J}_{As} = M_0(-\mathbf{i}_x + \mathbf{i}_y)$.

2. $q = -\frac{2\pi a^2 \mathbf{B} \cdot \mathbf{n}}{R}$.

3. $P_h = \frac{2\mu f N^2 S I_m^2}{3l}$.

4. $k = 0,75$.

ЗАДАЦИ

1. $\mathbf{B} = \frac{\mu_0 I}{2\pi a} (\mathbf{i}_z - \sqrt{2}\mathbf{i}_y)$.

2. $q = \frac{\mu_0 I a}{4\pi R} \ln \frac{3}{2}$.

- РЕЗУЛТАТИ КОЛОКВИЈУМА БИЋЕ ОБЈАВЉЕНИ ДО 18. ЈУНА У 21 ЧАС.
- УВИД У ЗАДАТКЕ ЈЕ 19. ЈУНА ОД 8:00 ДО 9:00 ЧАСОВА, У САЛИ 65.

Са предмета Основи електротехнике